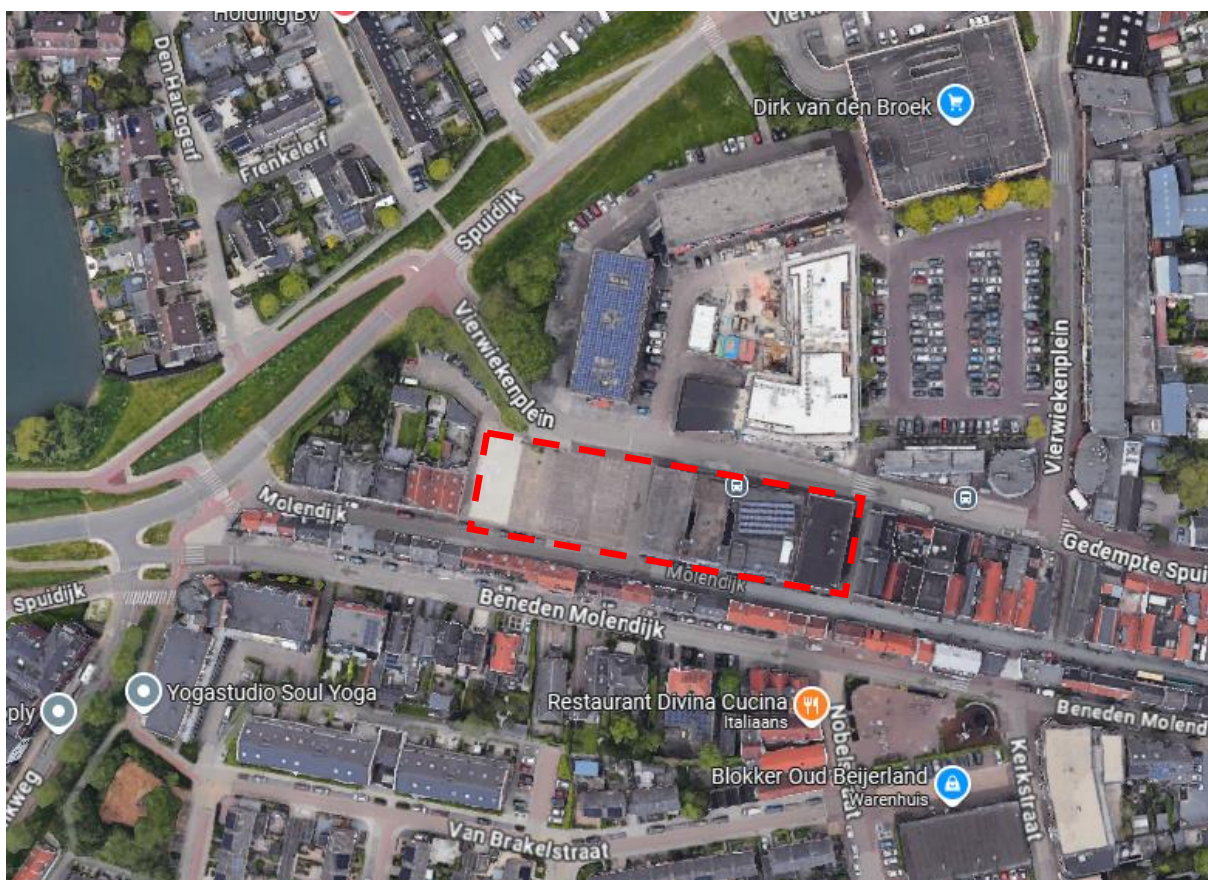




Quickscan ecologie

Ten behoeve van sloop-nieuwbouw Molendijk 50 – 86 te Oud Beijerland





Datum en versie: 03 december (versie D001)
18 november (versie C001)

Titel: Quicksan ecologie ten behoeve van sloop-nieuwbouw Molendijk 50 – 86 te Oud Beijerland

Omslag: Situatie plangebied in de omgeving
Foto: plangebied gezien vanaf zuidelijke richting.

Auteur: ing. L.R. van Lith

Opdrachtnemer: De vleermuisteller
Zuideinde 80
2627 AG DELFT

Opdrachtgever: Fullhouse Vastgoed B.V.
Nieuwe Binnenweg 136
3015 BE Rotterdam



Inhoud

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding	4
1.2. Wettelijk kader	4
1.3. Doelstelling	4
2. Methode	5
2.1. Beschermd gebieden	5
2.2. Beschermd soorten	5
3. Locatie en activiteiten	6
3.1. Locatie	6
3.2. Pandbeschrijvingen	8
3.3. Activiteiten	9
3.4 Planning	9
4. Beschermd gebieden	10
4.1. Natura 2000	10
4.2. Natuurnetwerk Nederland (NNN)	10
5. Beschermd soorten	12
5.1. Planten	12
5.2. Vogels	13
5.3. Grondgebonden zoogdieren	13
5.4. Vleermuizen	14
5.5. Reptielen	15
5.6. Amfibieën	15
5.7. Vissen	15
5.8. Ongewervelden	15
6. Conclusie en advies	16
6.1. Effecten op beschermde natuurwaarden	16
6.2. Vervolgstappen	16
7. Referenties	18
Bijlage 1: Wetgeving en beleid	19



1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De opdrachtgever heeft het voornemen om het complex te slopen en nieuw te bouwen. De werkzaamheden zijn nader omschreven in paragraaf 3.3.

1.2. Wettelijk kader

Bij ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of er door de werkzaamheden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden optreden. Dit betreft beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming van soorten was voorheen geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb) thans de Omgevingswet. Dit geldt ook voor de bescherming van Natura 2000-gebieden. In aanvulling op de Natura 2000-gebieden zijn er in iedere provincie ook gebieden aangewezen die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De aanwijzing en bescherming van deze gebieden (voor zover dit geen Natura 2000-gebieden betreft) maken deel uit van provinciaal beleid. Voor verdere uitleg over het wettelijke kader wordt verwezen naar bijlage 1.

1.3. Doelstelling

In de voorliggende quickscan ecologie wordt getoetst of de activiteit leidt tot negatieve effecten op natuurwaarden. Indien nodig wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

In de quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Komen ter plaatse en in de omgeving van de geplande werkzaamheden mogelijk beschermde soorten voor?
- Wat is het effect van het project op de beschermde soorten?
- Bevinden zich in de omgeving van de geplande werkzaamheden beschermde gebieden?
- Wat is het effect van het project op de beschermde gebieden?
- Zijn er vervolgstappen, zoals aanvraag ontheffing, of aanvullend onderzoek nodig?
- Welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten op natuurwaarden te voorkomen of te beperken?



2. Methode

Voor de quickscan zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- Beschrijving locatie en voorgenomen activiteiten (hfdst. 3);
- Beschrijving nabijgelegen beschermde gebieden en effectbepaling van de voorgenomen ingreep op deze gebieden (hfdst. 4);
- Bureaustudie, oriënterend veldbezoek, effectbepaling en vaststellen vervolgstappen ten aanzien van beschermde soorten. Deze stappen zijn per soortgroep doorlopen (hfdst. 5);
- Opstellen conclusies met betrekking tot benodigde vervolgstappen, zoals aanvraag ontheffing, aanvullend onderzoek en/of uitvoeren maatregelen (hfdst. 6).

2.1. Beschermde gebieden

Om de begrenzing van de beschermde natuurgebieden in de omgeving van het plangebied te achterhalen is de website van de provincie geraadpleegd (t.a.v. Natura 2000 en NNN). Voor de effectbepaling is naast ruimtebeslag op beschermd gebied, ook gekeken naar mogelijke indirecte effecten. Dit betreft de 'externe werking' van het project op beschermde gebieden in de omgeving. Hierbij wordt bijvoorbeeld gekeken naar een eventuele (tijdelijke) toename van geluid waardoor effecten op naastgelegen beschermd gebied optreden. Op basis van de effectbepaling is aangegeven of en eventueel welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij valt te denken aan mitigerende maatregelen, nader onderzoek of het aanvragen van een vergunning in het kader van de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming).

2.2. Beschermde soorten

Op 15 september 2024 is in het kader van de quickscan door een ervaren bouwecoloog een veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het veldonderzoek is gericht gekeken naar beschermde dieren en planten en heeft tevens een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Aan de hand van deze biotoopbeoordeling wordt per soortgroep aangegeven of er beschermde soorten in het gebied kunnen worden verwacht. Indien relevant, wordt van beschermde soorten die op basis van de biotoopbeoordeling binnen het plangebied kunnen worden verwacht door middel van een bureauonderzoek verder nagegaan of deze soorten in de omgeving voorkomen. Aan de hand van het veldonderzoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken met welke soorten binnen het plangebied rekening moet worden gehouden.



3. Locatie en activiteiten

3.1. Locatie

Het plangebied betreft een samenstel van gebouwen met plat dak van verschillende bouwjaren en -stijlen met aansluitend een geheel verhard parkeerterrein.

De globale ligging is weergegeven in het eerste figuur op het voorblad. De onderstaande *foto's 1 t/m 5* geven een impressie van de aard van het plangebied.



foto 1: plangebied gezien vanuit zuidoostelijke richting.



foto 2: Plangebied gezien vanuit noordoostelijke richting.



foto 3: Plangebied gezien vanuit noordwestelijke richting.



foto 4: Dakvlakken gezien vanuit noordoostelijke richting.



foto 5: Straatgevels Molendijk.



foto 6: Straatgevels Vierwiekenplein.

3.2. Pandbeschrijvingen

Het plangebied toont een duidelijke geschiedenis van verschillende gebouwen die in de loop der jaren aan elkaar zijn gekoppeld met een variatie aan toegepaste bouwmaterialen en dak- en gevelvormen en -afwerkingen.



3.3. Activiteiten

De opdrachtgever is voornemens sloop- nieuwbouw toe te passen ten behoeve van de ontwikkeling van 65 appartementen in het plangebied.

Er zijn voor alsnog een ruimtebeslag op de omgeving betreffen.

3.4 Planning

De werkzaamheden staan, voor alsnog, gepland voor begin 2026 en zullen naar verwachting een jaar in beslag nemen.



4. Beschermde gebieden

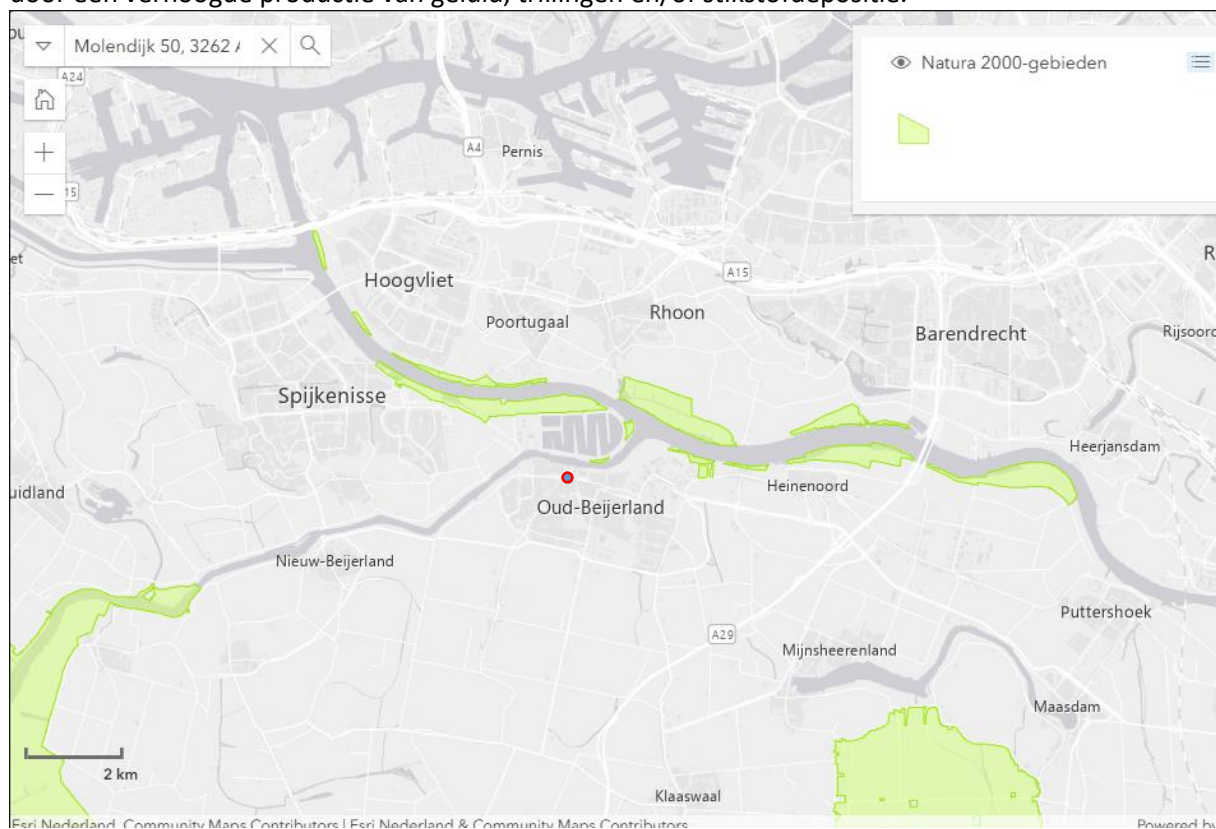
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden rond het plangebied en de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep op deze gebieden. In figuur 4 is de ligging van de beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

4.1. Natura 2000

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtst bij zijnde Natura 2000-gebied "108-Oude Maas" (zie figuur 4) en ligt op 538 m noordoostelijk aan de andere zijde van het water "Spui".

Er is hierdoor geen sprake van ruimtebeslag op Natura 2000-gebied.

Door de ruime afstand van de activiteiten tot het Natura2000-gebied zijn effecten door externe werking niet te verwachten. Gezien de aard van de voorgenomen werkzaamheden en de afstand tot het dichtst bij zijnde Natura2000-gebied is niet te verwachten dat er indirecte effecten optreden door een verhoogde productie van geluid, trillingen en/of stikstofdepositie.

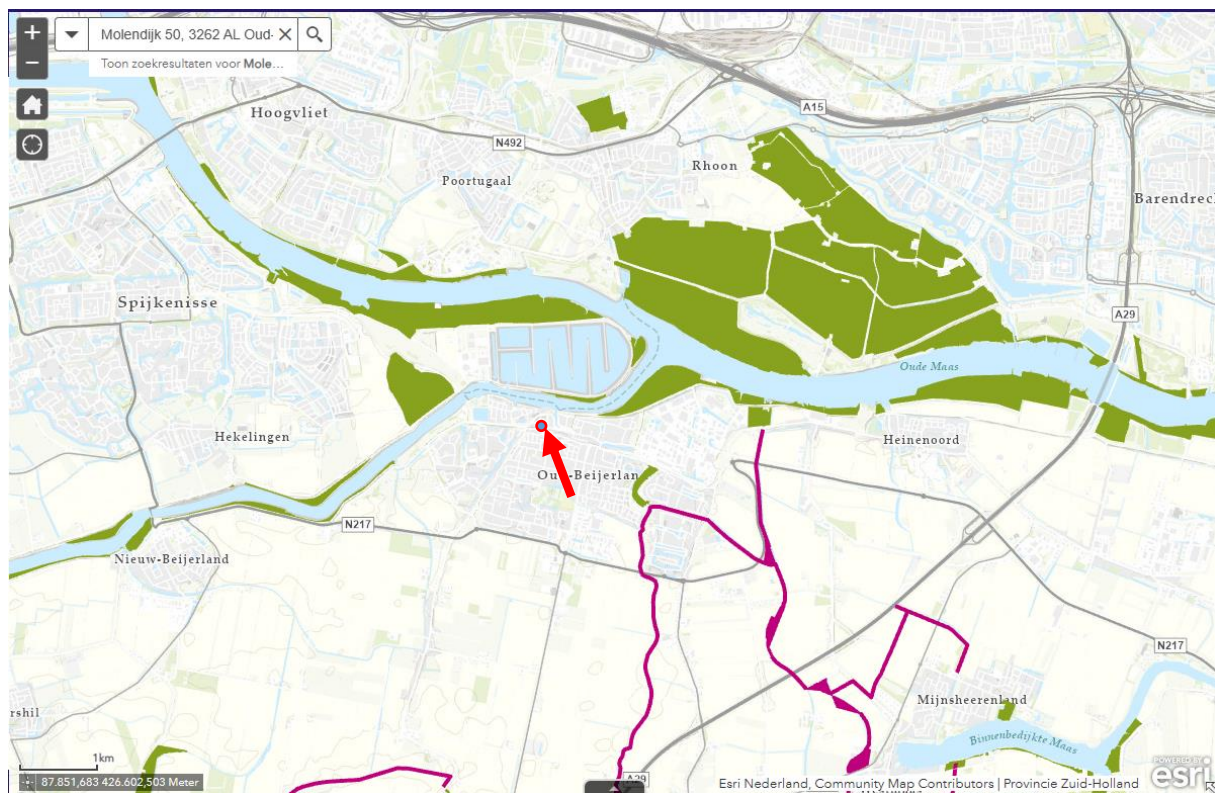


figuur 4: Natura 2000 (plangebied: rode cirkel)

4.2. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natuurnetwerk gebied. Het dichtst bij zijnde NNN-gebied ligt op 538 meter noordoostelijk (zie figuur 5) van het plangebied, hetgeen tevens Natura2000 gebied is.

De bestemming van het plangebied wordt gewijzigd, waarmee een AERIUS-berekening benodigd is.



figuur 5: Natuurnetwerk Nederland (plangebied: cirkel bij rode pijl)



5. Beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van het veldbezoek en de bureaustudie in en nabij het plangebied worden verwacht. Per soortgroep wordt tevens besproken welke effecten het project kan hebben en of vervolgstappen zijn benodigd (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing).

5.1. Planten

Het ruimtebeslag van het plangebied wordt niet vergroot. Het aanwezige terrein binnen het plangebied is geheel bestraat ten behoeve van een parkeerplaats (zie foto 7+8). Het aanwezige terrein rondom de bebouwing betreft openbare bestrating van een winkelgebied aan de zuidzijde en toegangsweg naar winkelcentrum aan de noordzijde. Het, buiten het plangebied, weinig aanwezige groen is geheel gecultiveerd en bestaat uit aangelegde tuinperken.

Er zijn geen beschermde plantensoorten binnen het plangebied aangetroffen en zijn hier ook niet te verwachten. De verwachting is dan ook dat de voorgenomen werkzaamheden geen effect zullen hebben op beschermde planten.

Er zijn verder geen maatregelen of vervolgstappen benodigd t.a.v. planten.

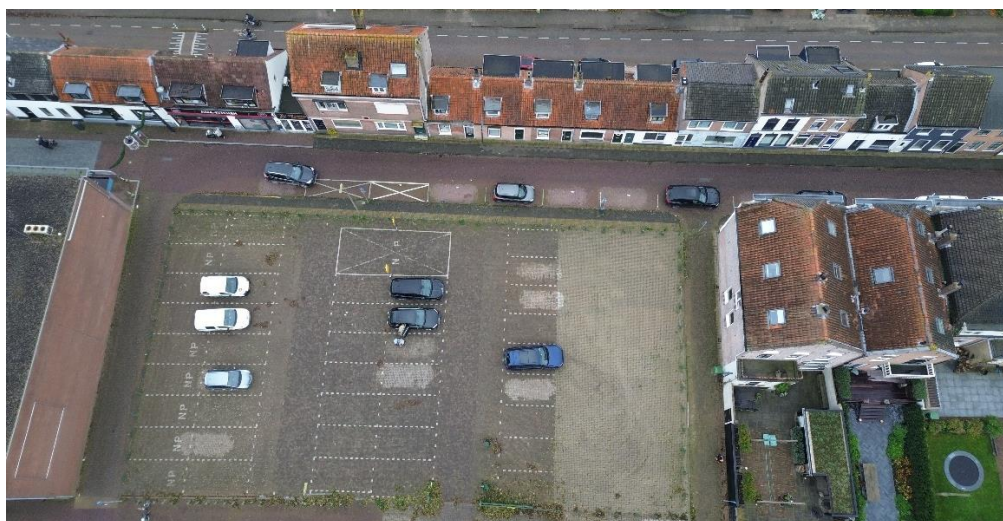


foto 7: Aanwezig bestraat terrein ten behoeve van parkeren.



foto 8: Aanwezig bestraat terrein ten behoeve van parkeren.



5.2. Vogels

Vogels algemeen

De bouwstructuur en toegepaste materialen en detaillering is dusdanig gesloten en strak uitgevoerd, dat het uitgesloten is dat vogels tot nestvorming rondom de gevels en dakranden kunnen overgaan. Één van de platte daken heeft een grindbelasting die mogelijk door scholeksters of meeuwen gebruikt kan worden om te nestelen. Er waren ten tijde van de uitvoering van de quickscan geen tekenen van nesten of nestvorming aanwezig.

Het aanwezige terrein is geheel verhard. Er gaat door de werkzaamheden geen belangrijk foeragegebied voor vogels verloren.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden dient er zo veel als mogelijk rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels (maart tot half augustus). In principe dienen werkzaamheden rond potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is dient voorafgaande aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels te worden gecontroleerd of binnen het plangebied broedende vogels aanwezig zijn. Indien vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde vogelnesten niet kan worden uitgesloten dienen de werkzaamheden te worden opgeschort tot de betreffende nesten zijn verlaten.

Controle op nestplaatsen op het platte dak met grindbelasting is noodzakelijk indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Huismussen

Binnen het plangebied is vanwege de bouwaard van het gebouw en detaillering geen geschikte nestgelegenheid voor huismussen aanwezig. De mus is een koloniebroeder bij voorkeur onder pannendaken met een bak- of mastgoot van niet te hoge woningen. Bij het betreffende object ontbreekt aan de door mussen gestelde eisen. Het is niet te verwachten dat de geplande werkzaamheden tot verstoring of vernietiging van huismussen zal leiden.

Vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van verblijven van huismussen is benodigd.

Gierzwaluwen

Binnen het plangebied is vanwege de bouwaard van het gebouw en detaillering geen geschikte nestgelegenheid voor gierzwaluwen aanwezig. Gierzwaluwen nestelen bij voorkeur op volledig beschutte plaatsen zoals boven op een spouwmuur of onder dakpannen en hebben een vrije valruimte nodig om uit- en in te kunnen vliegen. In het plangebied ontbreekt het aan mogelijkheden die aan de gestelde eisen voldoen. Het is niet te verwachten dat de geplande werkzaamheden tot verstoring of vernietiging van gierzwaluwen of gierzwaluwverblijven zal leiden.

Er zijn geen vervolgstappen benodigd t.a.v. gierzwaluwen.

5.3. Grondgebonden zoogdieren

Er is geen struweel op en rond het plangebied aanwezig. Teken van aanwezigheid van strenger beschermde grondgebonden soorten als rode eekhoorn, steenmarter, boomarter zijn dan ook niet aangetroffen.

Voor zowel de algemene soorten als de strenger beschermde grondgebonden zoogdieren geldt dat de werkzaamheden niet leiden tot negatieve effecten. Er gaat geen belangrijk leefgebied verloren en er treedt geen noemenswaardige verstoring op.

Er zijn geen vervolgstappen benodigd t.a.v. grondgebonden zoogdieren.



5.4. Vleermuizen

De aanwezige gebouwen zijn uitgebreid onderzocht op mogelijk plaatsen waar vleermuizen zouden kunnen in- en uitvliegen.

De aanwezige dilatatievoegen zijn verdiept opgevuld met een cellenband waardoor de toegang tot de spouw of achterliggende constructie geblokkeerd is (zie foto 9). Er zijn in het plangebied geen open stootvoegen aangetroffen. Alle dakrandafwerkingen zijn zonder openingen of zeer geringe opening/naad met het metselwerk afgewerkt, waardoor er voor vleermuizen geen toegang tot de achterliggende constructie mogelijk is (zie foto 10+11).

Nader onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijven in de bouwvolumes is niet benodigd.

Aangezien het plangebied alleen een gebouwen betreft en het in de directe omgeving ontbreekt aan mogelijke bomen met holtes die door de werkzaamheden of bouwplaatsinrichting verwijderd of beschadigd zullen worden, is:

Nader onderzoek naar boombewonende vleermuizen is niet benodigd.

Vliegroutes en foerageergebieden

Gezien de grillige structuur van het plangebied en de rondom ruim aanwezige rechtlijnige gehandhaafde structuren, is het uitgesloten dat de activiteiten van invloed zullen zijn op het foerageer- en vlieggedrag van vleermuizen.

Er zijn voor de soortgroep vleermuizen t.a.v. vliegroutes en foerageergebieden geen verdere vervolgstappen benodigd.



Foto 9: Met cellenband afgesloten dilatatievoeg.

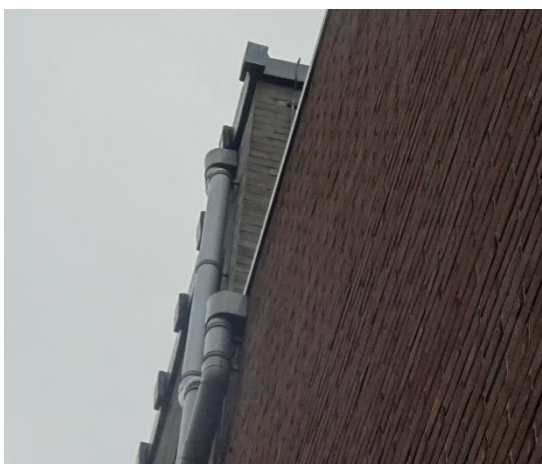


Foto 10: gesloten dakrandafwerkingen.



Foto 11: dichte ondiepe holte.

5.5. Reptielen

Binnen het plangebied is geen biotoop aanwezig dat van belang kan zijn voor reptielen. De werkzaamheden leiden dan ook niet tot negatieve effecten op reptielen.

Er zijn voor de soortgroep reptielen geen maatregelen of andere vervolgstappen benodigd.

5.6. Amfibieën

Binnen het plangebied zijn geen planten of bomen aanwezig die van belang kunnen zijn voor amfibieën. De in de omgeving aanwezige struiken kunnen mogelijk gebruikt worden als foerageergebied. Tekenend van aanwezigheid van amfibieën in de plangebieden waren ten tijde van het locatiebezoek niet aanwezig. Het ontbreekt binnen het plangebied aan oppervlaktewater en is hierdoor niet van belang voor voortplanting en als landbiotoop.

Negatieve effecten op niet vrijgestelde amfibieën zijn niet te verwachten.

Er zijn voor de soortgroep Amfibieën geen maatregelen of andere vervolgstappen benodigd.

5.7. Vissen

Er is binnen het plangebied en in de directe omgeving geen oppervlaktewater aanwezig. Effecten op vissen zijn daarmee uitgesloten.

Er zijn voor de soortgroep vissen geen maatregelen of andere vervolgstappen benodigd.

5.8. Ongewervelden

Binnen het plangebied zijn geen biotopen aanwezig die van belang kunnen zijn voor beschermde ongewervelden (zoals b.v. diverse soorten libellen, vlinders en slakken). Effecten op beschermde ongewervelden zijn dan ook niet te verwachten.

Er zijn voor deze soortgroep ongewervelden geen maatregelen of andere vervolgstappen benodigd.



6. Conclusie en advies

6.1. Effecten op beschermde natuurwaarden

Beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde natuurgebieden (Natura 2000 en/of Natuurnetwerk Nederland). Ook negatieve effecten ten gevolge van externe werking zijn uitgesloten.

Beschermde soorten

Binnen het plangebied en in de directe omgeving biedt geen gelegenheid voor verblijfplaatsen of belangrijke foerageergebieden van beschermde soorten.

Voor de volgende soortgroepen geldt dat aanwezigheid van beschermde, niet vrijgestelde soorten is uitgesloten of dat de werkzaamheden geen invloed hebben op deze soorten:

- Planten
- Vogels: gierzwaluwen
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Reptielen
- Amfibieën
- Vissen
- Ongewervelden

6.2. Vervolgstappen

Er zijn geen andere vervolgstappen benodigd dan behoren bij zorgvuldig werken en maatregelen algemeen.

Maatregelen algemeen

Om effecten op beschermde natuurwaarden in de omgeving te voorkomen, wordt geadviseerd om de volgende algemene maatregelen te treffen:

- **Rekening houden met het vogelbroedseizoen:** Bij de uitvoer van werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels[#]. In principe dienen werkzaamheden rond potentiële broedlocaties buiten de broedperiode te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is dient voorafgaande aan werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels te worden gecontroleerd of binnen het plangebied en in de directe omgeving broedende vogels aanwezig zijn. Indien vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde vogelnesten niet kan worden uitgesloten de werkzaamheden te worden opgeschort tot het nest is verlaten.
- **Voorzichtig werken:** Tijdens de uitvoer van de werkzaamheden dient zodanig te worden gewerkt dat schade aan flora en fauna (zowel beschermd als onbeschermd) zo veel mogelijk wordt beperkt (zorgplicht). Dit houdt onder meer in dat:
 - Werkzaamheden van beplanting richting overblijvend groen dienen te worden uitgevoerd zodat eventueel aanwezige dieren de gelegenheid hebben om weg te komen.



- Bij werkzaamheden aan gebouwen rekening moet worden gehouden met mogelijk aanwezige dieren zodat eventueel aanwezige dieren niet bekneeld of ingesloten kunnen raken.
- Bij de uitvoer van werkzaamheden schade aan te behouden vegetatie zo veel mogelijk dient te worden voorkomen.

Globaal loopt het broedseizoen van 15 maart tot 15 augustus. Het gaat echter om in gebruik zijnde nesten, ongeacht de datum.



7. Referenties

Natura 2000:	https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland
Natuurnetwerk Nederland	https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ce232eabf6ff4a759aa930a18c0eeaa8
Kaartenatlas:	https://www.atlasleefomgeving.nl/kaarten?config=3ef897de-127f-471a-959b-93b7597de188&gm-x=150000&gm-y=455000&gm-z=3&gm-b=1544180834512,true,1;1553765981928,true,0.8;&activateOnStart=info&deactivateOnStart=layercollection
Vleermuiswerkgroep Nederland:	www.vleermuis.net
NDFF Verspreidingsatlas zoogdieren:	www.verspreidingsatlas.nl
Vogelbescherming:	https://www.vogelbescherming.nl
Nationale databank Flora en Fauna:	www.telmee.nl
Omgevingsdienst Haaglanden:	Flora- en fauna-activiteiten (exclusief jacht, beheer, schade en overlast) - Omgevingsdienst Haaglanden
Natuurinclusief:	Kennislloket – NatuurInclusief Stroomschema-soortenbescherming-Ow-1.pdf
ZEP-pakket:	SVVE: voorwaarden subsidie Zeer energiezuinig pakket (ZEP)

website Telmee is in opdracht van de Stichting Gegevensautoriteit Natuur ontwikkeld door de Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF). Beheer en doorontwikkeling gebeurt in opdracht van BIJ12, exploitant van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) waar Telmee onderdeel van uit maakt



Bijlage 1: Wetgeving en beleid

Deze Quicksan is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden in relatie tot de voorgenomen activiteiten.

Deze Quicksan is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden in relatie tot de voorgenomen activiteiten.

Wet Natuurbescherming

Op 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming (Wnb) overgegaan in de Omgevingswet.

De uitgangspunten, begrippen en systematiek van de Wet natuurbescherming zijn de afgelopen jaren al zoveel mogelijk afgestemd op de vergunning- en ontheffing verlening onder de Omgevingswet. De regels uit de Wet natuurbescherming worden beleidsneutraal overgeheveld naar de Omgevingswet. Dat betekent dat het normenkader en de instrumenten ongewijzigd blijven. Hetzelfde geldt voor het beschermingsniveau voor habitatsoorten, vogelsoorten en andere (beschermde) soorten. Anders gezegd: de bescherming blijft op peil. Bovendien blijft ook de algemene zorgplicht bestaan.

Soortbescherming

De Omgevingswet bevat een algemene zorgplicht voor alle in het wild levende dieren en planten. Daarnaast voorziet de wet in strikte verboden die gelden voor aangewezen beschermde inheemse diersoorten, waaronder alle van nature in Nederland voorkomende soorten vogels.

De wet werkt volgens het 'nee-tenzij' principe ten aanzien van beschermde inheemse soorten: schadelijke handelingen zijn verboden, tenzij er een uitzondering voor is gemaakt. Het is niet toegestaan om vogels te doden, vangen, verwonden, verstoren, bezitten, verhandelen, de nesten en eieren te verstoren of te vernietigen. Uitzonderingen op deze verboden zijn onder voorwaarden mogelijk, onder andere voor veiligheid, schadebestrijding of onderzoek. De wet regelt ook de jacht in ons land.

Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd onder de Omgevingswet.

Bij de soortbescherming onder de Wet natuurbescherming werd onderscheid gemaakt tussen 3 beschermingsregimes:

- 1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.** Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1-3.4 van de omgevingswet. Voor activiteiten als ruimtelijke ontwikkelingen of het bestendig beheren of onderhouden van watergangen, bermen, natuurterreinen en dergelijke zijn geen algemene vrijstellingen mogelijk.
- 2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn.** Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.5-3.9 van de omgevingswet.



- 3. Beschermingsregime andere soorten.** Dit zijn soorten die niet vallen onder bovengenoemde categorie 1 en 2, maar wel genoemd zijn in Bijlage A van de omgevingswet. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland. Regels ter bescherming van deze soorten zijn vastgelegd in art. 3.10-3.11 omgevingswet.

Daarnaast zijn er (per provincie en landelijk) lijsten met vrijgestelde soorten (waarvoor bij ruimtelijke ingrepen geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd) en vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten.

- 1. Vrijgestelde soorten:** Wanneer de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) bevoegd gezag is, zijn er een aantal soorten landelijk vrijgesteld bij specifieke activiteiten.
- 2. Jaarrond beschermde vogelnesten:** Landelijk zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd. De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten voor vogels is een beleidsdocument dat voortvloeit uit de voormalige Flora- en faunawet en meegenomen is onder de Wnb. Broedende vogels met nesten, eieren of niet vliegvlugge jongen zijn, in navolging van de Europese Vogelrichtlijn, strikt beschermd: voor verstoring van broedgevallen wordt in principe geen ontheffing gegeven.

Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart – 15 augustus) plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Uitzondering zijn vogels met jaarrond beschermde nesten (vogels van categorie 1 t/m 4) en soorten waarvoor de nesten niet jaarrond zijn beschermd, maar waarvoor wel inventarisatie gewenst is (vogels van categorie 5). Indien vogels uit de laatste groep in de projectlocatie aanwezig zijn moet een omgevingscheck gedaan worden om te kijken of in de directe omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn. Wanneer in de omgeving onvoldoende broedbiotoop aanwezig is, zijn ook de nesten van soorten uit categorie 5 jaarrond beschermd.

Voor het verstoren, beschadigen of vernietigen van jaarrond beschermde vogelnesten is altijd een ontheffing benodigd, ook als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden. Het 'in of bij wet genoemd belang' om af te kunnen wijken van het verbod, moet in de Vogelrichtlijn zijn opgenomen.

Voor de beschermde soorten geldt een aantal verbodsbepalingen. Dit is per beschermingsregime apart geformuleerd in bovengenoemde wetsartikelen, o.a.:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende vogels (art. 3.1), in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers (art. 3.5 en 3.10);
- Opzettelijk storen van dieren (art.3.1, art. 3.5)
- Opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of wegnemen nesten (art. 3.1 en art. 3.5) en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen (art. 3.5, art. 3.10)
- Rapen en onder zich hebben van eieren (art. 3.1, art. 3.5)
- Handel, vervoeren en onder zich hebben van vogels of van vogels verkregen producten (art. 3.2)
- Het is verboden (vaat)planten van bepaalde soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen (art.3.5 en art. 3.10)

Zorgplicht

Naast de verbodsbepalingen voor de in de wet genoemde beschermde soorten geldt voor alle in het



wild voorkomende planten en dieren in Nederland de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt kortgezegd in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Ontheffing

Er kan onder voorwaarden van het verbod op schadelijke handelingen worden afgeweken met een ontheffing of vrijstelling. Het komt er globaal op neer dat een ontheffing of een vrijstelling uitsluitend wordt verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- Er is geen andere bevredigende oplossing;
- Er is sprake van een in of bij wet genoemd belang (dit verschilt per beschermingsregime);
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van de instandhouding van de soort, of tenminste wordt er geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- Er wordt zorgvuldig gehandeld ten aanzien van de soort.

Gebiedsbescherming

Ten aanzien van de gebiedsbescherming van de NBwet zijn er geen grote wijzigingen in de nieuwe Wnb. Wel komt de aanwijzing van Beschermde Natuurmonumenten te vervallen, evenals de doelstellingen die al geformuleerd zijn voor bestaande Beschermde Natuurmonumenten.

Onder de gewijzigde NBwet en vervolgens onder de Wnb, zijn de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden aangewezen en beschermd. Deze worden gezamenlijk Natura 2000-gebieden genoemd. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd.

Voor alle Natura 2000 gebieden zijn of worden beheerplannen opgesteld. Deze beheerplannen vormen het kader waarin beschreven is welke activiteiten wel en niet mogelijk zijn in en om die gebieden en op welke voorwaarden.

Voor activiteiten of projecten die nieuw zijn en/of schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de Provincies of door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Met het oog op de aanwijzing van beschermde gebieden dienen activiteiten die als plan of project volgens art. 6:3 van de Habitatrichtlijn (richtlijn 92/43/EEG) kunnen worden aangemerkt te worden beoordeeld op hun effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Bij plannen in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan een vergunning worden verleend en kan de activiteit doorgang vinden.



Ten behoeve van een passende beoordeling wordt gekeken naar die soorten en habitattypen welke als kwalificerend zijn aangemerkt met betrekking tot de, binnen het betreffende Natura 2000-gebied vallende, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland en is de vervanger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

De provincies hebben hun vaststelling van het natuurnetwerk gekoppeld aan de provinciale ruimtelijke [structuurvisies](#) waardoor de [planologische](#) bescherming is geregeld. Provincies wijzen in hun structuurvisie de gebieden aan die onder de NNN vallen. In of in de nabijheid van NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van de NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.